

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2015/2016**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJA-P1**

MAJ 2016

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		F
	1.3.		T
	1.4.		F
	1.5.		T

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	B
	2.2.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	A
	2.4.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.2.		B
	3.3.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.4.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.5.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	C
	3.6.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	E
	4.2.		F
	4.3.		A
	4.4.		C

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu	A
	5.3.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.2.		D
	6.3.		B
	6.4.		D
	6.5.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
	7.2.		E
	7.3.		A

Znajomość środków językowych**Zadanie 8.**

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	8.2.		B
	8.3.		B
	8.4.		C
	8.5.		C

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	A
	9.2.		B
	9.3.		A
	9.4.		C
	9.5.		B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

W ramach wymiany międzynarodowej wraz z klasą wyjeżdżasz za granicę do zaprzyjaźnionej szkoły. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję
- przedstaw swoje obawy związane z występem
- poinformuj, co kupiłeś w związku z wyjazdem, i wyjaśnij, dlaczego
- napisz, jak zamierzasz spędzać czas wolny w trakcie pobytu za granicą.

Wymagania ogólne

I. *Znajomość środków językowych.*

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].

III. *Tworzenie wypowiedzi.*

Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.

IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*

Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*

5.1. *Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności.*

5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*

5.8. *Zdający opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość.*

7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

7.7. *Zdający wyraża emocje [...].*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów polecenia zdający odniósł się w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuje się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje? itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję**
We will give a concert. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
We will give a concert and dance. (dwa odniesienia)
4. Należy uznać, że zdający **rozwinął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
 - **opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję**
We will give a concert, show a play and dance.
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
We will give a concert in the gym and show a play.
We prepared a funny play about love.
The play we will show is based on a well-known book.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu.
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź.
 - **poinformuj, co kupiłeś w związku z wyjazdem, i wyjaśnij, dlaczego**
I bought a raincoat because I know it rains a lot in England. („rozwinął”; minimalne odniesienie do zakupu, rozbudowane wyjaśnienie)
Before the trip I bought a camera, a raincoat and a book. („odniósł się”; trzy odniesienia do zakupów, ale brak uzasadnienia)
6. Wyrażenia takie jak np. *went to the gym; did yoga* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażen, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.

- **przedstaw swoje obawy związane z występem**
I'm afraid and scared to sing in this show.
Before the show I'm worried and relaxed.
 - **opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję**
The show we prepared is amazing, wonderful and fantastic.
8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
- **opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję**
The concert will be well-organised, exciting and funny.
9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
11. Realizację poszczególnych podpunktów polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
- **opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję**
 - **przedstaw swoje obawy związane z występem**
I'm afraid that a comedy show we prepared won't be funny.
13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. opisując przygotowywany występ artystyczny pisze: *Funny, with wonderful music.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
- **poinformuj, co kupiłeś w związku z wyjazdem, i wyjaśnij, dlaczego**
I buy many books. („nie odniósł się”; zdający realizując polecenie używa czasu teraźniejszego, nie ma żadnego odniesienia sytuującego dane wydarzenie w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu)
Yesterday I buy a new raincoat. („odniósł się”; zdający realizując polecenie używa bezokolicznika, ale *yesterday* sytuuje zakup płaszcza w czasie wymaganym do realizacji danego podpunktu)
16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Nie wiem, kiedy...* / *Nie wiem, co...* / *Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *I don't know what I bought for the journey.*

17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.
- **napisz, jak zamierzasz spędzać czas wolny w trakcie pobytu za granicą.**
I'm going to zwiedzać this beautiful city on foot. („nie odniósł się”)
18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.
- **napisz, jak zamierzasz spędzać czas wolny w trakcie pobytu za granicą.**
I'm going to visit this beautiful city na piechotę. („odniósł się”)

Zadanie 10.

W ramach wymiany międzynarodowej wraz z klasą wyjeżdżasz za granicę do zaprzyjaźnionej szkoły. W e-mailu do koleżanki z Anglii:

- opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję
- przedstaw swoje obawy związane z występem
- poinformuj, co kupiłeś w związku z wyjazdem, i wyjaśnij, dlaczego
- napisz, jak zamierzasz spędzać czas wolny w trakcie pobytu za granicą.

Hi Susan,

My school friends and I can't wait for our exchange trip. Recently we have spent a lot of time preparing our show. It's almost ready.

• opisz występ artystyczny, który przygotowaliście na tę okazję		
5.1. Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności. 7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do opisu przygotowanego występu/przedstawienia/pokazu, np. <ul style="list-style-type: none">• wskazuje rodzaj przygotowanego występu o charakterze artystycznym, np. <i>We prepared a play / concert / acrobatic show for them.</i> LUB• wspomina o jakimś elemencie planowanego występu, np. <i>Mark is going to sing a song in our show.</i> LUB• przedstawia jakąś cechę planowanego występu, np. <i>We prepared a short performance / an amazing show for them.</i>		
Tytuł sztuki, piosenki, itp, jest akceptowany jako odniesienie się do tego podpunktu, pod warunkiem, że jest podany w języku angielskim.		
Jeżeli zdający opisuje występ artystyczny, który już się odbył w ramach wymiany, taka realizacja tego podpunktu kwalifikowana jest na poziom niższy.		
Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie opisuje planowanego występu artystycznego, np. <ul style="list-style-type: none">– opisuje punkt programu, który nie ma charakteru artystycznego, np. mecz piłki nożnej między drużynami szkolnymi– informuje o aspekcie przygotowań, który nie ma związku z opisem występu, np. <i>We practised a lot for this performance.</i>		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
We want to help the children. I have a great idea for a show.	We will be playing music. Our band will give a concert. This show is about my teachers. It will be funny.	We are going to sing a very popular Polish song. We will be dancing, too. I will play the guitar and my friend likes playing the piano so we are going to make a show with music.

- **przedstaw swoje obawy związane z występem**

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

7.7. Zdający wyraża emocje [...].

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wspomina o swoich obawach dotyczących:

- samego występu, np. *I'm afraid I will forget the text.*
- swojego przygotowania lub przygotowania innych osób do tego występu, np. *I think we had too little time to prepare so I'm scared.*

Akceptowany jest opis emocji związanych z obawami, pod warunkiem, że z pracy wynika, że są one związane z występem.

Opis problemów w trakcie podróży lub pobytu za granicą uznaje się za realizację tego podpunktu polecenia, pod warunkiem, że z pracy wynika, że mogą one wpłynąć negatywnie na występ, np. *I'm afraid that our plane will be late and we will have too little time to practise.*

Akceptowana jest komunikatywna odpowiedź, w której zdający odnosi się do obaw innych osób, które biorą udział we wspólnym występie, ale taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający nie przedstawia żadnych obaw/negatywnych emocji związanych z występem, np.

- przedstawia obawy dotyczące pobytu za granicą a nie występu, np. *London is so big. I'm afraid I will get lost in this big city.*
- opisuje emocje, które są pozytywne, np. *I'm very happy we will have a chance to perform there.*
- opisuje problem, który miał miejsce w trakcie występu, np. *During our show I fell down.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>I'm scary. I don't like a lot of people.</p> <p>I really stress this show.</p>	<p>I'm worried because Mark is not prepared for this show.</p> <p>I can't dance so I'm scared.</p>	<p>Our dance is hard for me and I'm not really sure I will do everything right.</p> <p>We danced together only two times, so I'm afraid that someone can make a mistake. But I hope it won't happen.</p>

- **poinformuj, co kupiłeś w związku z wyjazdem, i wyjaśnij dlaczego**

5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy **uznać** każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- wspomina o przynajmniej jednej rzeczy, którą kupił przed wyjazdem, np. *I bought a new camera* LUB
- podaje powód kupienia jakiejś rzeczy / zrobienia zakupów na wyjazd, np. *I went shopping yesterday. We need special shoes for dancing.*

Akceptowane są też komunikatywne odpowiedzi, w których zdający wspomina o tym, co grupa kupiła w związku z wyjazdem, np. *We bought a great present for students from the other school.*

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (zakupionej rzeczy i powodu dokonania zakupu) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Jeżeli z pracy zdającego nie wynika, że już dokonał zakupu, to takiej realizacji nie uznaje się w odniesieniu do pierwszej części podpunktu polecenia. Jeśli zdający podaje logiczny powód zakupu związany z wyjazdem, to powód jest akceptowany np. *I will buy a big umbrella because it often rains in Britain.*

Akceptowana jest też komunikatywna odpowiedź, w której zdający odnosi się do zakupu dokonanego przez inną osobę w związku z wyjazdem, ale taka realizacja tego podpunktu jest kwalifikowana na poziom niższy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odnosi się do żadnej części tego podpunktu polecenia, np.

- wspomina ogólnie o konieczności zrobienia zakupów, np. *I have to go shopping tomorrow.*
- informuje o zakupie, ale z pracy wynika, że nie jest to zakup związany z wyjazdem, np. *I bought a sandwich yesterday at school.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>I went shopping yesterday.</p> <p>In London I must buy necessary things like T-shirts and biscuits.</p>	<p>Before our journey I had to buy a guide book. I don't know London.</p> <p>I bought many things, because I don't know what I will need.</p>	<p>I had to buy new clothes to look good. My old dresses and skirts were too small and old-fashioned.</p> <p>Last week I bought an umbrella because I know in London it rains a lot and I want to be prepared.</p>

- napisz, jak zamierzasz spędzać czas wolny w trakcie pobytu za granicą.

5.8. Zdający opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do sposobu spędzenia czasu wolnego w trakcie pobytu, np.

- wskazuje przynajmniej jedną czynność, którą będzie wykonywał w czasie wolnym / po zajęciach, np. *I will go shopping in my free time; I want to see Big Ben and other tourist attractions.*

Akceptowane są też komunikatywne odpowiedzi, w których zdający przedstawia swoje nadzieje, marzenia, zamiary związane z pobytem za granicą, o ile nie dotyczą one zajęć szkolnych, np. *I would like to see the Queen; I might try British tea with milk.*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie informuje o sposobie spędzenia czasu wolnego w trakcie swojego pobytu, np.

- opisuje swoje zainteresowania, np. *I love shopping/ sightseeing.*
- informuje o ilości wolnego czasu, np. *We will have a lot of free time in London. That's great!*
- informuje, jak spędzi czas w szkole, a nie w czasie wolnym, np. *At school I will do a biology project with our English friends.*

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
<p>I'm very happy with our visit in London.</p> <p>We'll have some free time after the show.</p>	<p>In my free time I want to go shopping.</p> <p>After classes I will work because I need a lot of money.</p>	<p>We will have a lot of free time in London. I'm going to do the shopping and buy new blouses.</p> <p>When I finally get some free time, I am going to visit London Eye and taste some great hot-dogs in the centre.</p>

Przykłady podane w powyższych tabelach zaczerpnięto z prac zdających. Zachowano w nich błędy.

Uwagi ogólne:

Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający konsekwentnie realizuje poszczególne podpunkty polecenia w taki sposób, jakby już był za granicą. W takich pracach obniża się punktację za spójność i logikę wypowiedzi, w związku z tym, że taka realizacja polecenia nie łączy się logicznie z podanym wstępem (maksymalnie zdający może otrzymać 1 punkt w tym kryterium).

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
Hi Susan,
My school friends and I can't wait for our exchange trip. Recently we have spent a lot of time preparing our show. It's almost ready.
I'm sure they liked it because we showed a funny performance.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania. (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.

7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **przedstaw swoje obawy związane z występem**

I'm afraid I will not sing my song.

I'm afraid I will lose my voice before the performance. – zawiera „precyzyjne sformułowania”.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	<ul style="list-style-type: none">• brak błędów• nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	<ul style="list-style-type: none">• liczne błędy często zakłócające komunikację• bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczania	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce <u>gzać</u> w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u>.</i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

1. Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
2. Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
3. Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. Słowa zapisane przy użyciu skrótów, np. *4U*, *bfr sql*, należy oznaczyć jako błędy ortograficzne.
8. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *film*, *band*, np. *film „M jak miłość”*, „*Świat Dysku*” *magazine*. Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *I read Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.
11. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *at home* (2 słowa), *for a change* (3 słowa), *1780* (1 słowo), *10.01.2015* (1 słowo), *10 January 2015* (3 słowa).
2. Formy skrócone (*don't, can't, isn't, haven't* itd.) liczone są jako jedno słowo.
3. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *well-built, twenty-four*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *SMS/sms*
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu np. *I read Nowe Horyzonty* – 4 słowa.